

**Відкритий міжнародний університет розвитку
людини «Україна»**

Інститут соціальних технологій

кафедра соціальної роботи та педагогіки

**Методичні рекомендації
до написання і захисту курсових робіт
з навчальної дисципліни
Теорія і практика соціальної роботи
(3 курс)**

спеціальність 231 «Соціальна робота»

галузь знань 23 «Соціальна робота»

Київ – 2019

Зміст

Вступ.....	3
Значення курсової роботи у вивченні навчальної дисципліни.....	3
Мета курсової роботи	3
Основні етапи виконання курсової роботи:	4
Мова і стиль викладу	4
Загальні вимоги до написання курсової роботи.....	4
Титульний аркуш.....	4
Зміст	5
Вступ.....	5
Основна частина	5
ВИСНОВКИ.....	6
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	6
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ.....	6
Захист курсової роботи	7
ДОДАТОК А	9
ДОДАТОК В	10
ДОДАТОК С	11

Вступ

Значення курсової роботи у вивченні навчальної дисципліни

Курсова робота є самостійним науковим дослідженням, яке має на меті перевірку знань та вмінь студента, а також вироблення навичок підготовки самостійних текстів, оволодіння навичками наукового пошуку, відбором матеріалу, необхідного для розкриття теми роботи, його використання, узагальнення та аналізу. Курсова робота має продемонструвати, що студент уміє вести самостійний науковий пошук, зіставляти, аналізувати певні проблемні ситуації і робити правильні висновки. Курсова робота для студентів 3 курсу складається з двох розділів і підрозділів (за потребою) загальним обсягом 30 – 35 сторінок, є теоретичною науковою роботою і не передбачає прикладного дослідження.

Мета курсової роботи

- Набуття вміння використовувати наукову літературу;
- Поглиблення та закріплення теоретичні знання з певної дисципліни;
- Напрацювання навичок самостійної роботи: планування, аналізування, тлумачення та узагальнення результатів теоретичних досліджень;
- Формування здатності до системної самостійної роботи;
- Вироблення навичок формулювання власних висновків, чіткої аргументації, обґрунтування рекомендацій і пропозицій з теми роботи;

Тематика курсових робіт відповідає напрямам досліджень, науковим зацікавленням кафедри відповідного спрямування. Тему дослідження студент обирає із запропонованого переліку або пропонує свою. При виборі теми дослідження варто уникати надзвичайно довгої назви (не більше дев'яти слів) чи надто складних термінів.

Перш ніж визначитись з темою дослідження, необхідно ознайомитись з наявністю літератури, ступенем розроблення цієї тематики. Обравши тему курсової роботи, студент опрацьовує літературу (першоджерела, підручники, посібники тощо).

Наступним кроком є складання плану дослідження, який узгоджується із керівником роботи.

Основні етапи виконання курсової роботи:

1. Вивчення літературних джерел;
2. Вибір теми курсової роботи;
3. Формулювання її мети та основних завдань;
4. Складання плану курсової роботи;
5. Написання тексту курсової роботи;
6. Оформлення курсової роботи;
7. Підготовка до захисту та захист курсової роботи;

Мова і стиль викладу

Курсова робота пишеться державною (українською) мовою.

Текст курсової роботи повинен мати формально-логічний спосіб викладу. Використовувати емоційні елементи не рекомендується.

Стиль – безособовий монолог. Виклад – від третьої особи, наприклад: «на думку автора...», «автор вважає...». Можна використовувати займенник «ми» та похідні словосполучення, наприклад: «як нам відомо...», «на нашу думку...». Можна використовувати неозначено-особові речення, наприклад: «Спочатку визначають специфіку...», або речення з пасивними дієприкметниками, наприклад: «... впроваджено такі форми роботи...».

Загальні вимоги до написання курсової роботи

Структура роботи:

- 1) титульний аркуш;
- 2) зміст (план);
- 3) вступ;
- 4) основна частина (яка складається з двох розділів та підрозділів);
- 5) висновки;
- 6) список літератури;
- 7) додатки (за потребою).

Титульний аркуш

містить найменування міністерства, якому підпорядкований навчальний заклад (Міністерство освіти і науки України); назву вищого навчального закладу (Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»);

структурного підрозділу навчального закладу (Інститут соціальних технологій); назву кафедри, де виконана робота (кафедра соціальної роботи та педагогіки); визначення типу роботи (курсова робота); назву навчальної дисципліни, назву роботи; курс, групу, прізвище, ім'я, по батькові автора; науковий ступінь (скорочено), вчене звання, прізвище та ініціали наукового керівника; місто і рік виконання роботи (див. ДОДАТОК А).

Зміст

подається на початку роботи. Він має містити всі складові частини роботи: вступ, найменування усіх розділів, підрозділів (за наявності), висновки, список літератури, додатки (за наявності). До кожної наведеної у змісті складової вказуються номери початкових сторінок (див. ДОДАТОК В).

Вступ

У вступі студент розкриває актуальність запланованої теми дослідження (яка визначається корисністю для суспільства або науки, а також недостатньою вивченістю теми або необхідністю переосмислення на основі раніше недоступних джерел та літератури), стан її розробленості у вже наявних дослідженнях (огляд літератури та джерел з даної теми), формулює мету роботи та основні завдання, які мають конкретизувати основну мету роботи, а також вказує об'єкт, предмет, гіпотезу і методи дослідження, обґрунтовує спосіб аналізу теоретичної або практичної проблеми. Рекомендований обсяг вступу – до 4 сторінок.

Основна частина

дослідження складається з 2-х розділів та, за потреби, кількох підрозділів; пункти та підпункти мають бути приблизно однакового обсягу. Кожний розділ починається з нової сторінки. У розділах викладається зміст теми, результати досліджень автора з висвітленням того нового, що він вносить у розкриття теми чи розробку проблеми. В кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів. Проводиться порівняння сутності наявних концепцій, що стосуються тематики роботи, визначаються спільні та відмінні моменти. Автор пропонує власну думку щодо аналізу цих проблем, можливі способи її розв'язання. При аналізі тих чи інших трактувань і положень автор повинен їх підтверджувати

цитатами. Посилання на літературу оформляється в кінці тексту. Наприклад: [1, с. 123], де 1 – номер цитованого джерела в списку літератури, а 123 – сторінка, на якій розміщено цитату.

ВИСНОВКИ

як заключний розділ курсової роботи, оформляються у вигляді чітких тез, в яких викладається сутність авторського здобутку, здійснюється синтез «наскрізних» висновків за розділами, оцінюється повнота вирішення поставлених завдань, підтверджується (або спростовується) висунута гіпотеза, висловлюються рекомендації щодо подальшої розробки теми чи впровадження результатів дослідження в практику. Рекомендований обсяг висновків – до 3 сторінок.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

міститься в кінці роботи, після висновків, оформляється в алфавітному порядку, або в порядку появи посилань на те чи інше джерело в тексті роботи.

Бібліографічні посилання наводять відповідно до Національного стандарту України «БІБЛІОГРАФІЧНЕ ПОСИЛАННЯ. Загальні положення та правила складання ДСТУ 8302:2015» (див. ДОДАТОК С).

У **додатках** вміщуються матеріали, які є необхідними для повноти курсової роботи, але включення яких до основної частини наукової роботи може змінити впорядковане і логічне уявлення про дослідження, які не можуть бути розміщені в основній частині курсової роботи, через великий обсяг або способи його відтворення. У додатки можуть бути включені додаткові ілюстрації або таблиці, матеріали, які через великий обсяг, специфіку викладання або форму подання не можуть бути внесені до основної частини (оригінали фотографій, формули, розрахунки тощо). Кожен додаток повинен починатися з нового аркуша і мати заголовок, виконаний великими літерами. У правому верхньому куті над заголовком великими літерами пишеться відповідно: ДОДАТОК А, ДОДАТОК Б тощо.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ

Курсова робота друкується на одній стороні аркуша білого паперу стандартного (формату А4) шрифтом Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал 1,5. Поля: ліве – 2,5, праве – 1, верхнє і нижнє по 2 см, абзацний

відступ – 0,7, вирівнювання – по ширині. Нумерація сторінок у правому верхньому куті, перша сторінка враховується в загальній нумерації сторінок але номер сторінки не проставляється.

Аркуші обов'язково переплітаються або брошуруються в папці.

Кожна структурна частина роботи (розділ) починається з нової сторінки.

Матеріал роботи слід викладати послідовно, логічно пов'язуючи окремі його частини, щоб повністю розкрити тему роботи. Виконані розділи роботи студент подає на розгляд керівнику і відповідно до його зауважень уточнює, доповнює і в разі потреби доопрацьовує.

Не пізніше, ніж *за два тижні до захисту* студент подає курсову роботу *науковому керівнику на рецензування та оцінку*. У рецензії науковий керівник дає стисло характеристику роботи, оцінює її теоретичний рівень, глибину досліджень, переваги та недоліки, обґрунтованість і доцільність зроблених висновків та запропонованих рекомендацій, відповідність оформлення вимогам до курсових робіт. Якщо оцінка позитивна, студент допускається до захисту курсової роботи.

У разі негативної оцінки курсова робота разом з рецензією повертається студенту, який повинен доопрацювати її з урахуванням зауважень і лише після цього доопрацьований варіант подати науковому керівнику повторно.

При виконанні курсової роботи слід дотримуватись загальних вимог до змісту та оформлення курсової, що були наведені вище.

Захист курсової роботи

відбувається у присутності навчальної групи. Доповідь на захист готується заздалегідь. Вона має бути змістовною і тривати 5 - 7 хвилин.

У доповіді необхідно:

- назвати тему курсової роботи, стисло, кількома реченнями показати її актуальність та значущість;
- назвати мету і завдання дослідження;
- стисло охарактеризувати структуру роботи;
- доповісти про основні результати роботи, зроблені на їх основі висновки та запропоновані пропозиції.

Після доповіді студент відповідає на запитання присутніх викладачів

та студентів.

Під час захисту оцінюються: якість виконаної студентом курсової роботи, рівень знань і набутих навичок щодо висвітленої теми, вміння аналізувати отримані результати, логічно і аргументовано викладати власну точку зору, відповідати на запитання, обґрунтовувати власну точку зору.

Результати захисту курсової роботи оцінюються за чотирибальною системою ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно") та проставляються в заліковій відомості навчальної групи та заліковій книжці студента. У разі незадовільної оцінки курсову роботу необхідно доопрацювати або виконати нову за іншою темою.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
«Україна»

Інститут соціальних технологій
Кафедра соціальної роботи та педагогіки

КУРСОВА РОБОТА

з навчальної дисципліни

Теорія і практика соціальної роботи

Тема: _____

Галузь знань – 23 «Соціальна робота»

Спеціальність – 231 «Соціальна робота»

Студента(ки) 3 курсу

(прізвище, імя, по батькові)

(підпис)

Науковий керівник:

Євдокимова В. В. _____

(прізвище, ініціали)

К. соц. н. _____

(наук. ступінь, вчене звання)

Оцінка «_____»

(підпис)

Київ – 2019 р.

Зміст

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ АКТИВНОСТІ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ МЕТОДАМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	6
1.1. Методи соціальної роботи з людьми похилого віку	6
Висновки до розділу 1	16
РОЗДІЛ 2. РОЛЬ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ У РОЗВИТКУ АКТИВНОСТІ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ	17
2.1. Сприятливе соціальне оточення і його вплив на розвиток активності людей похилого віку	17
Висновки до розділу 2	28
ВИСНОВКИ	29
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	31
ДОДАТКИ	33
ДОДАТОК А	33
ДОДАТОК В	34
ДОДАТОК С	35

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Закон України у редакції від 05.09.2017 № 2145-VIII «Про освіту» / ВВР. – 2017. – № 38 – 39. – ст. 380.
2. Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник. За заг. редакцією Байди Л.Ю., Красюкової – Еннс О.В. / Кол. авторів: Байда Л.Ю., Красюкова – Еннс О.В., Буров С Ю., Азін В.О., Грибальський Я.В., Найда Ю.М. – К., 2012. - 216 с.
3. Колупаєва А.А., Савчук Л.О. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доповнене та перероблене: наук.-метод. посіб. / А.А. Колупаєва, Л.О. Савчук, К.: Видавнича група «АТОПОЛ», 2011. – 274 с.
4. Наказ МОН України № 1001 від 17.09.2018 «Про утворення робочої групи». URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-utvorennya-robochoyi-grupi-1001> (дата звернення 21.10.2019).
5. Таланчук П. М., Кольченко К. О., Нікуліна Г. Ф. Супровід навчання студентів з особливими потребами в інтегрованому освітньому середовищі: Навч.-метод. посіб. — К. – СопДнформ. – 2004. — 128 с.